

raha, siis ma önnest ei jäää ilma! Nönda arwab mitu, saab raha, aga kas önne kaa? — Vöta näpust! Ega raha ole juur, mis isa önne-wilja wäljaajab. — Pühha liri ütleb: „Neil, kes Jumalat armastavad, tulevad kõik õsjad heals — ja õnnek.“ See on tösi. Raha on raha, aga südamed, mis rahaga lofu saawad on mitmesugused; südant mööda annab raha oma andi, olgu õn, olgu wiletsus. Lua-Matsi lugu näidoagu lugijale südant, kellel õnne oli ilma rahata ja tesse õn ei kadunud, kui raha sai.

Oma poisi-pölwest mäletan Lua-Matsi füll veel, kuda ta iga laupäär tulili meiegi ulje ete Harju-nitsal ja pani muist kaupa meile maha. Sest temal oli teatud kohte ja teatud pärvi, millel tulili ja isa vöeti teda heal meel vastsu: fest, kes puhutust armastab lojas; se armastab luude, ja kes head lunda tahtis, see ostis Lua-Matsi käest ja armastas siis teda kaa, sest temal oli kena laup ja mis otsja veel tähele paneb, temal oli isa lahke meel. Mina ja teised majalapsed hoolisime sest fölige enamiste ja linn kuulsiime: „Lua-Mats seal!“ siis aga ulje ete ta juure ja kuulsiime omale laupa: wäikest wangtrelest, lüsserlupu-limbulest, marju ehl muid niisugusi lapsed-asju ja lui neid oli, siis jälle tagasi wanemate juure, palusime, meelitasime, kuni meile midagi osteti. Nönda oli siis Lua-Mats

laste-söbr ja oleksime teda veel enam armastanud, kui oleks toonud aiwa kanna ja mite luude, sest luaga oli see veider wiis, et vöeti wahest witsu wälja, heast luast häid witsu, ja anti meile, kui foerust tegime, häastti nahha peale. Siis süda oli tige Lua-Matsi peale! Aga niiid, mehe aru peas, tänan teda veel taga järel: andlu Jumal ta hingele kallisti rahu! tema witsad on pasjú head teinud ja soowin aga oma poissile, et omal ajal tema legi niisuguse Lua-Matsi käest abi saaks.

2. *Lua-Mats lapse-pölwes.*

Möni küsamoor ütleb eht: „see 'p ole öiete üles-pandud; tuleb öölda — Lua-Mats sea-pölwes — kes leeris läimata, ehs ta ole alles figa?“ Mina ütlén: „ei ole figa! on aga ita inimene; inimesest ei sunni figa ilmase, waid lapsuke ja nönda sundis Lua-Mats kaa!“

Tema isa oli küla-sarjane ja paragu furi sel päätaval kui Mats sai nime alla. Ema oli pödure ja waene, kerjata ei tahtnud. Wanem laps, Mats öde, oli wööra kohta läinud sigu (kellel neli jalga al) hoidma, pärast sai möisa-teenjätkusesse ja oli priske, auus tüdrus, ema ja wanna rõõm. Küll ema oleks aega möda pojji ka pannud orjama, aga ei tahtnud üksi jäädva oma sauna ega wöinitudgi: pojus pidi abi olema! et füll raske oli, fates kohtu